

על קולקטיב אימפקט והמגזר העסקי

השתתפות **מגזר עסקי במהלכי 'קולקטיב אימפקט'** מזמנת לו ולמגזרים האחרים מצב חדש – מאתגר ומבטיח מכמה סיבות:

- 'קולקטיב אימפקט', כשמו כן הוא **פעולה קולקטיבית** של ריבוי שחקנים – גם ממגזרים אחרים, וגם מתוך המגזר העסקי עצמו. שותפות רב-מגזרית זו מפגישה בין שפות מגזריות מגוונות: תפיסות עולם, אינטרסים וצרכים, טרמינולוגיות וציפיות, קצב עבודה ומחויבויות. גם 'בתוך המגזר', הפעולה המשותפת מפגישה את העסק האחד עם עסקים נוספים, חלקם דומים, חלקם שונים וחלקם אפילו מתחרים.
- ל'קולקטיב אימפקט' יש מסגרות עבודה ומנגנונים מוגדרים בהם אפשר וצריך לקחת חלק. מדובר במהלך דינמי, אינטנסיבי וחיוני שמכוון לחולל השפעה. המשמעות היא, שכלל המגזרים צריכים לפעול במשותף לטובת מטרת המיזם על אף ובזכות השונות ביניהם, המיזם מחויב לפתח דרכי עבודה מיטביות עם המגזר העסקי.

ארגז כלים זה נבנה במיוחד על ידי שיתופים וציונות 2000, כדי לסייע בהתמודדות מיטבית עם האתגרים הללו, באופן שיאפשר גם את מינוף ההזדמנויות הכרוכות בהם.

'ציונות 2000', עמותה הפועלת למעלה מ-25 שנה להטמעת אחריות חברתית בקרב המגזר העסקי ובקידום מעורבותו במהלכים חברתיים כלכליים לפתרון בעיות חברתיות. פעילותה כוללת ליווי מקצועי למאות עסקים ופיתוח ויישום של תוכניות עם מגוון שותפים ממגזרים שונים. בעשור האחרון, העמותה מתמקדת בגיבוש והטמעת תפיסת האחריות בליבה, דרך יצירת השפעה בתחומי הרכש, התעסוקה, והמוצרים/שירותים, על בסיס הידע, הניסיון, המשאבים והעוצמה של המגזר העסקי.

ארגון 'שיתופים', בית לקולקטיב אימפקט בישראל, משמש כארגון השדרה של שלוש יוזמות קולקטיב אימפקט הפועלות בשלוש זירות שונות:

- **יוזמת TOP15 להרחבת מעגל המצוינות בתחום החינוך המדעי-טכנולוגי**
- **יוזמת 'קווים אדומים – השותפות למניעת אלימות בזוגיות'**
- **היוזמה לצמצום הבדידות ושיפור איכות החיים בזיקנה**

עסקים בקולקטיב אימפקט על תפיסת התפקיד של מנהלת שותפויות מגזר עסקי

מטרות הכלי

1 לסייע בגיבוש תפיסת תפקיד של 'מנהלת שותפויות מגזר עסקי', כמובילת תהליך ההשתלבות של המגזר העסקי ביוזמות קולקטיב אימפקט ובמהלכים משותפים אחרים, בדגש על מיצוי הערך הייחודי של המגזר העסקי.

2 הצגת עקרונות מנחים לפעולה מיטבית של 'מנהלת שותפויות מגזר עסקי' בעבודה במסגרת קולקטיב אימפקט.

הגדרת התפקיד

מנהלת השותפויות עוסקת בגיוס וברתימה של העסקים, במיקסום מכלול נכסי העסקים המיועדים לקידום היוזמה ופתרון הבעיה החברתית, וכן, בשימור וטיפוח הקשר עם העסקים לאורך כל חיי היוזמה.

שאלות יסוד למנהלת שותפויות מגזר עסקי בתהליך גיבוש תפיסת התפקיד

אילו נכסים מרכזיים של המגזר העסקי משפיעים על הבעיה החברתית?

כדי לזהות את הנכסים ואת התרומות שלהם, כדאי להתבסס על כלי 1 - מפת הנכסים: רתימת עסקים ביוזמה.

חשוב לזהות ולפתח מהלכים שיאפשרו למגזר העסקי למצוא את הערכים המוספים הייחודיים לו שיכולים לתרום לפתרון הבעיה.

לדוגמה:

- ביוזמת 'קווים אדומים' נכסי העסקים כללו לצד משאבי ידע וקשרים, גם פעולה ישירה להעלאת מודעות למניעת אלימות בקרב העובדים, מהלך שמשמעותו קריאה לפעולה בקרב למעלה ממיליון וחצי עובדים בעסקים הגדולים בישראל!
- יוזמת Top15 פעלה לעידוד שילוביות של המגזר העסקי במערכת החינוך הפורמלית והבלתי פורמלית כמפתח לשינוי מערכתי בקידום מצוינות מדעית-טכנולוגית.

למגזר העסקי יש תפקיד מרכזי בפתרון הבעיות המורכבות איתן יוזמות קולקטיב אימפקט מתמודדות.

כדי שהמגזר העסקי ימצא את הפוטנציאל הגלום בהשתתפותו, מומלץ שארגון השדרה יכלול תפקיד ייעודי לניהול השותפויות עם המגזר העסקי.

בין היתר, נדרשת תשומת לב ייחודית לצרכים ולדרכי ההשתתפות של העסקים, מכיוון שהעבודה איתם כחות מוכרת בקרב המגזר הציבורי והחברתי.

כמו כן, כדי להבטיח תקשורת טובה בין המגזרים, צריך לגשר על הפערים בין התרבות הארגונית של המגזר העסקי לתרבויות הארגוניות האחרות.

תשומת הלב והגישור יסייעו בהשגת המשימה המשותפת!

כיצד אפעל במסגרת תפקידי?

1 פיתוח והובלה של פעילויות עסקיות לפתרון הבעיה, הן כחלק מהמהלכים המשותפים, והן במסגרת פעילות של עסקים יחידים.

1

לדוגמה: קמפיין משותף של מספר חברות למניעת אלימות בזוגיות במסגרת 'קווים אדומים', או פעילות ארגונים עסקיים בתוך בתי הספר ביוזמות Top15 ו-5פי2.

2 רישות וניהול קשרים בין העסקים, וגם בין המגזר העסקי למגזרים האחרים באמצעות טיפוח ושימור מערכות יחסים פורמליות ולא פורמליות. לשם כך חשוב:

2

- ליישב מתחים פנים ובין מגזריים

- לבסס תחושת ערך שווה בקרב העסקים ביחס לתפקידים ביוזמה, בדומה למעמד המגזרים האחרים. כך גם לגבי המעמד השוויוני של העסקים השונים המשתתפים ביוזמה.

- להקפיד לפעול מתוך מודעות אתית במצבים מורכבים, כמו למשל, התייחסות לסוגיות העולות מהשתתפות של עסקים שבחיי היום שום שלהם הם מתחרים אך במסגרת היוזמה, הם שותפים, או, עסקים הנותנים שירותים למגזרים האחרים החברים ביוזמה

3 חתירה להטמעה הדדית: של עקרונות עבודה ונקודות המבט של גישת קולקטיב אימפקט במגזר העסקי, ושל המגזר העסקי בעבודת כלל היוזמה: בתהליכי תכנון האג'נדה המשותפת, ביישום ובמדידה ביוזמה ועוד. לשם כך, מנהלת שותפויות מגזר עסקי תפעל באופן פרו-אקטיבי:

3

- תוביל את העסקים השותפים בתהליך גיבוש תפיסת תפקידם לפתרון הבעיה

- תעודד היכרות והטמעה של השפה, עקרונות העבודה ותפיסת השינוי המערכתי של גישת הקולקטיב אימפקט בקרב השותפים מהמגזר העסקי

מה מספרות מנהלות שותפויות מגזר עסקי בשלוש יוזמות קולקטיב אימפקט על תפיסת התפקיד שלהן?

'נושא האלימות בזוגיות הוא בבחינת 'תפוח אדמה לוחט' באופן כללי וגם מבחינת המגזר העסקי. למנהלת שותפויות עם עסקים יש תפקיד ייחודי בהקשר הזה - לעזור בדחיפה לקפוץ למים, לעשות את הצעד הראשון בכניסה לנושא, לסייע להם לגלות את התפקיד החשוב שיכול להיות למגזר העסקי, והתרומה שהם יכולים לתרום למניעת אלימות בזוגיות. התפקיד שלי הוא גם לסייע להם לבחור את אופני העבודה שמתאימים להם: עם העובדים בארגונים, בזירה הציבורית או מול הקהל הרחב וכו'.

— **פייני סוקניק**, מנהלת שותפות עסקים ביוזמת 'קווים אדומים – השותפות למניעת אלימות בזוגיות'

'כמי שבאופן אישי מגיעה לקולקטיב אימפקט מהמגזר העסקי, השאיפה היא לחבר בין העולמות. מצד אחד האמונה שיש למגזר העסקי יכולת אדירה להשפיע לטובה על אוכלוסיית האזרחים הוותיקים, על ידי העלאת מודעות לאפשרויות להזדקנות עם משמעות, בזכות הכנה מוקדמת ומותאמת לפרישה. מצד שני, מכירה את עומס המשימות והמיקוד ביעדים העסקיים שמנחים את הארגונים מהמגזר העסקי. המשימה שלי היא לאתר את המוטיבציות של העסקים התואמות לסדר היום החברתי שאנו מאמינים בו.'

— **גלי קובו**, מנהלת שותפות עסקים ביוזמת 'ישותנו – לקידום חיים מלאי משמעות בזיקנה'

'תפיסת התפקיד שלי נעה בין התכנסות בכורום חד מגזרי, לבין השתתפות ברשת רב-מגזרית. ניסיתי להיות שגרירה של קואליציית העסקים בשדה הפעולה, בהתאם לאופן הפעולה שגיבשנו יחד. לדוגמה:

- להנכיח את האמירה שלהם במפגש עם המגזרים האחרים: אל מול הממשלה (משרד החינוך), בעיקר היכן שיכלו להוות מנוף השפעה על שינוי מערכת: למשל, על מדיניות המשרד מול מגזר שלישי.

- לזהות היכן עסקים יכלו להוות גורם לחבירה ושת"פ בכל פעולה של היוזמה, בהקשר לנושאים שונים, דוגמת: מצוינות בחינוך המדעי-טכנולוגי בחברה הערבית, במהלך נגב, בהקשר לתלמידות – אחריות להביא את נוכחות ותפיסת העולם של המגזר העסקי אל המרחב. לרוב זה נעשה על ידי כך שדאגתי לזמן נציגות מהקואליציה אל מרחב העשייה.'

— **טל ילון**, מנהלת שותפות עסקים ביוזמת Top15